

NORSK VETERINÆRHISTORISK SELSKAP

Norsk Veterinærhistorisk Selskap årsberetning 2022-2023

Medlemmer

Ved utgangen av 2022 hadde Veterinærhistorisk Selskap (NVHS) 310 hovedmedlemmer, 32 familiemedlemmer, seks enslige familiemedlemmer og tre æresmedlemmer. Dette er åtte færre hovedmedlemmer og seks færre familiemedlemmer enn i 2021. Ved utgangen av 2023 hadde selskapet en liten økning i medlemstallet med 317 hovedmedlemmer, 33 familiemedlemmer og samme antall enslige familiemedlemmer og æresmedlemmer.

Innvalgte æresmedlemmer i Selskapets historie: Olav Sandvik (†), Svein Kvaløy sr. (†), Kristian Ingebrigtsen, Arne Frøslie og Ingrid Landmark.

Støttemedlemmer er Den norske veterinærforening, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Veterinærinstituttet og Scanvacc AS.

Dødsfall

Vi er kjent med at følgende av våre medlemmer er døde i beretningsperioden:

Lars Holter, Martha J Ulvund, Åsulf Kvammen, Mogens Østensvig, Harald Fjøsne, Per Arne Ludvigsen, Jan F Andersen, Ole Kristian Kaurstad, Torleiv Løken, Ola Moxness og Knut Gysler.

Tillitsvalgte i perioden 2022 – 2023

Styret

<i>Halvor Hektoen</i>	<i>leder</i>
<i>Jorun Jarp</i>	<i>nestleder</i>
<i>Lars Moe</i>	<i>kasserer</i>
<i>Jorunn Vormeland</i>	<i>sekretær</i>
<i>Elise Lium</i>	<i>medlemskontakt</i>
<i>Åsmund Orten</i>	<i>styremedlem</i>
<i>Johan Fredrik Aurstad styremedlem</i>	

Revisor

Ingveig Olberg

Valgkomite

<i>Tone Kjeang</i>	<i>leder</i>
<i>Knut Flatlandsmo</i>	<i>medlem</i>
<i>Børge Baustad</i>	<i>medlem</i>

Generalforsamling

Generalforsamlingen i 2022 ble avholdt den 26. april i lokalene til Veterinærinstituttet. Referat fra møtet ligger på NVHS' hjemmeside.

Styremøter

I 2022 ble det avholdt det ni styremøter hvorav ett digitalmøte. I 2023 ble det avholdt åtte styremøter. Referat fra møtene ligger på NVHS' hjemmeside.

Medlemskontakt

Selskapet har en hjemmeside som ligger under DNVs hjemmeside:

<https://www.vetnett.no/nvhs/>. De aller fleste medlemmene bruker nå e-post og dette er vår viktigste informasjons- og kontaktkanal. Alle medlemmer blir kontaktet før alle møter og øvrige aktiviteter.

Medlemsmøter

Selskapet har normalt to medlemsmøter hvert år, vår og høst. Det er da et faglig foredrag med sosialt samvær etterpå. Møtene de to siste årene ble avholdt i Veterinærinstituttets lokaler på Ås. Møtene er blitt strømmet slik at medlemmer har kunnet følge foredragene hjemmefra. Servering på medlemsmøtene har blitt støttet av Den norske veterinærforening, Veterinærinstituttet og NMBU Veterinærhøgskolen.

I beretningsperioden har det vært arrangert følgende foredrag på medlemsmøtene:

Vår 2022: Jørn Våge, Veterinærinstituttet og Julie Enebo Grimstad, Mattilsynet. CWD, skrantesyke, en snikende prionsykdom hos hjortedyr.

Høst 2022: Bente Akselsen, Den norske veterinærforening. Utviklingen av smådyrmedisinen de siste 50 år.

Vår 2023: Margareth Øverland, NMBU. Utvikling av nye fôrråvarer til husdyr og fisk

Høst 2023: Bjørn Olav Rosseland, professor emeritus NMBU. Villaksforvaltning i 100 år før starten på oppdrettsnæringen.

Kaffetreff

De tradisjonelle kaffetreffene første tirsdag i måneden har vært i leide lokaler i Vestre Aker menighetshus. Kaffetreffene starter kl. 11.30 med kaffe og litt å tygge på. Det faglige foredraget starter kl. 12.00. Foredragene gir interessant og nyttig informasjon om både nåtid, fortid og om personer. Frammøtet har vært stabilt, med 20-30 medlemmer hver gang.

Følgende har holdt foredrag:

Cecilie Mejdell. Hold av kalv før og nå

Ingebjørg Grunnan Fostad. Svineinfluensa - En folkesjukdom og ikke en dyresjukdom

Egil Ole Øen. Veterinærer som hvalfangstinspektører

Per Gillund, Bjørn Lutnæs. Hvor ble det av ketosen?

Liv Emma Thorsen. Dyr i byen.

Eivind Liven. Veterinærvesenets historie.

Leif Homme. Pelsdyrnæringas historie i Norge.

Åsmund Orten. Om min kunst fra Hippi Tidend, Syngamus og fram til i dag

Årboka

Fra og med 2019 har Årboka blitt utgitt årlig. Den blir sendt til alle medlemmene i selskapet, men kun en årbok der det er flere medlemmer i samme husstand (familiemedlem). Årboka er selskapets viktigste aktivitet for å oppfylle § 2 i vedtektene: ”- samle, bearbeide og offentliggjøre veterinærhistorisk materiale».

Årboka for 2022 var på 224 sider. Den hadde 26 forfattere og inneholdt 24 artikler. Årboka for 2023 var på 191 sider. Den hadde 21 forfattere og inneholdt 23 artikler.

Redaktør og medlemmer av redaksjonskomiteen oppnevnes av generalforsamlingen etter forslag fra styret. I beretningsperioden har redaksjonen bestått av:

Gudbrand Bakken, redaktør
Gudmund Holstad
Arve Lund
Anne Cathrine Munthe
Halvor Hektoen, representant for styret.

Tur til Jæren mandag 22. mai til onsdag 24. mai, 2023

Etter oppmøte på formiddagen mandag 22. mai og lunsj på Kronen Gaard, besøkte deltagerne NMBU Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttet på Høyland. Samme sted var så omvisning og orientering om det unike biomedisinske forskningssenteret SEARCH (Sandnes Education and Research Center Høyland). Senteret er et samarbeid mellom NMBU, Stavanger universitetssykehus og Universitetet i Stavanger og gir mulighet for forsknings- og utviklingssamarbeid mellom veterinærmedisin og humanmedisin. Neste dag besøkte deltagerne Mattilsynet, region Sør og Vest i Sandnes med orientering om dyresykdomsbekjempelse og tilsyn. Etter lunsj var det sightseeingtur rundt på Jæren med blant annet besøk på Arne Garborgs Knudaheio og Miljøgartneriet AS som er et av Norges største med 77000 m² under tak. Hallstein Grønstøl var guide på bussturen rundt på Jæren. Siste dag var det overnatting på Utstein Kloster Hotell med festmiddag og omvisning på Utstein kloster, landets eneste bevarte middelalderkloster.

Økonomi

Medlemskontingenten er vår viktigste inntektspost. Kontingenten er kr. 300 for hovedmedlemmer og kr. 100 for familiemedlemmer. For støttemedlemmer er kontingenten kr. 2000. For å oprettholde kontingentinngangen er det viktig for selskapet hvert år å rekruttere nye medlemmer.

Årboka er den største utgiftsposten for selskapet. Ved årlige utgivelser av årboka, som ble vedtatt i 2019, vil økonomien i selskapet bli mer lik fra år til år. Utfordringen blir å ha økonomi som tillater å gi ut årboka hvert år. Ved å bruke et rimeligere trykkeri, finne rimeligst distribusjon og ved å gjøre en større del av lay-outen selv, synes det fortsatt mulig å ha dekning for årlig utgivelse av årboka.

I 2022 hadde Selskapet et overskudd på kr. 9114,80, og saldoen på driftskontoen var ved utgangen av året på kr. 139 000,75. Selskapets Minne- og støttefond hadde ved utgangen av året en saldo på kr. 100 892,31 som er en økning på kr. 1465,48 (renteinntekter).

I 2023 hadde Selskapet et underskudd på kr. 31 821,11 og en saldo på kr. 107 172,64 ved utgangen av året. Underskuddet skyldes to forhold: 1) NVHS har kontantregnskap, og regningen for pakking og forsendelse av årboka for 2022 ble betalt og regnskapsført i 2023. 2) Rogalandsturen hadde et underskudd på drøyt kr. 9236 fordi antall påmeldte var lavere enn det som var lagt til grunn for beregning av prisen på turen. Minne- og støttefondet hadde ved utgangen av året en saldo på kr. 103 327,69 som er en økning på kr. 2435,38 (renteinntekter).

Museet

NVHS har som en av sine fremste oppgaver å støtte opp om Veterinærmuseet. Veterinærmuseet er pakket ned, flyttet og satt på lager på Ås. Alle gjenstander er behørig registrert og avfotografert og er tilgjengelig på Digitalt Museum, en felles plattform for museene i Norge.

NVHS har funnet det tjenlig å inngå en avtale med Vitenparken Campus Ås for fortsatt å kunne bistå og støtte opp om museumsaktiviteten.

Regional aktivitet i Trøndelag

I Trøndelag har initiativet med regionale møter blitt videreført med flere møter både i sørfylket og nordfylket.

Internasjonal kontakt

NVHS er medlem av World Association for the History of Veterinary Medicine (WAHVM). Halvor Hektoen er norsk kontaktperson og valgt inn som kasserer i foreningens styre. WAHVM arrangerer verdenskongress annethvert år. Den internasjonale foreningen har en egen hjemmeside, www.wahvm.org, som gir informasjon om veterinærhistorie og aktiviteter innen fagområdet i ulike land.

Den 45. WAHVM-kongressen 31. august – 3. september, 2022 ble arrangert i Brescia, Italia. Åtte medlemmer av Veterinærhistorisk Selskap deltok på verdenskongressen; Johan Fredrik Aurstad, Grethe Rønneberg, Åsmund Orten, Astrid Orten, Tone Kjeang, Tormod Mørk, Cecilie Mejdell og Halvor Hektoen. Fra Norge holdt Johan Fredrik Aurstad et innlegg om opplæring i forsvarets veterinærkorps i 60-åra og Halvor Hektoen et innlegg om Ole Olsen Malm som en pioner for «En helse». På kongressen ble det besluttet at neste verdenskongress vil bli holdt i León i Spania i månedsskifte august – september 2024.